

РЕШЕНИЕ

№ 6538

гр. София, 11.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря СЗ
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20231110168640 по описа за 2023 година

РЕШЕНИЕ

11.04.2024 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на осемнадесети март през две хиляди и двадесет и четвърта година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретаря СЗ, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 68640/2023 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от Д. Б. Д. срещу „ВИК“ ЕАД, като се твърди, че за периода 16.05.2019 г. до 19.07.2023 г., страните се намирали в трудово правоотношение, което било възникнало въз основа на трудов договор към който имало и множество допълнителни споразумения – за длъжността „машинист ПСМ-общ работник“. Поддържа, че с акт за прекратяване на трудовия договор № 175/14.07.2023 г., трудовото правоотношение е било прекратено на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 КТ. Развива подробни съображения по отношение на трудовите си задължение, които бил изпълнявал добросъвестно от момента на постъпването на работа при ответника, като сочи, че е бил последователно член на синдикалната организация на КНСБ и КТ „Подкрепа“. Навежда доводи, че със синдикалните организации винаги е имало сключен колективен трудов договор, като сочи, че

работодателят е бил обвързан от него, а и самия ищец, който бил член на синдикалните организации. Твърди, че с оглед клаузите на колективния трудов договор имало уговорено минимално месечно възнаграждение за отрасъла, като имало и съответен приложим корекционен коефициент за длъжността, която бил заемал. Поддържа, че за периода от м.01.2021 г. до м.06.2023 г. работодателят не бил определил правилно дължимите трудови възнаграждения и инвокира доводи, че не бил правилно определен и изчислен размера на допълнителното трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит, като е била изплатена сумата от 3380,59 лева. Развива съображения, че не му е изплатено дължимото обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ, като дължимата сума била в размер на 1064,96 лева. Освен това сочи, че работодателят не бил заплатил и сумата от 159,69 лева, представляваща дължимо обезщетение за неизползван платен годишен отпуск в размер на 6 дни за 2023 г. Иска ответника да бъде осъден да заплати претендираните суми.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба от ответника, като ищецът сочи, че не спори, че страните са се намирали в трудовото правоотношение, което е и било прекратено. Поддържа, че претенциите са неоснователни, като възнаграждението, което било дължимо на ищеца било определена по взаимната воля на страните, като ищецът не бил имал претенции по отношение на размера на трудовото възнаграждение. Соци, че не спори, че ищецът е бил страна по КТД, като не е имало възражения от партньорите по него, съответно инвокира довод, че трудовото възнаграждение било уговорено между работника или служителя и работодателя, като извън трудовия договор не било допустимо да се определя друг размер. Излага съображения от правна страна по отношение на размера на формира не трудовото възнаграждение основание на чл. 244 КТ. Поддържа, че претенцията по чл. 222, ал. 3 КТ била неоснователна, което бланкетно обосновава през материалните предпоставки. Иска претенциите да бъдат отхвърлени. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 128, т. 2 КТ, чл. 222, ал. 3 КТ и чл. 224, ал. 1 КТ.

За да възникне парично вземане за заплащане на трудово възнаграждение в обективната действителност следва да са се проявили следните материални предпоставки (юридически факти): **1)** между работника или служителя и работодателя да е налице валидно възникнало трудово правоотношение; **2)** работникът или служителят да е престоил реално работна сила за твърдения период за който се претендира, че работодателят не е заплатил дължимото трудово възнаграждение, респ. допълнително трудово възнаграждение; **3)** работникът или служителят да е член на синдикална организация страна по КТД, в който са уговорени клаузи във връзка с трудовото възнаграждение, съответно допълнителното трудово възнаграждение,

За да възникне правото на парично обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ, следва в обективната действителност да са настъпили следните юридически факти: **1)** трудовото правоотношение да е прекратено, независимо от правното основание за прекратяване и **2)** работникът или служителят да е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст преди прекратяването на трудовото правоотношение съгласно КСО; **3)** да е работил при ответника или същата група предприятия повече от 10 години преди прекратяване на трудовото правоотношение и **4)** в случай че в КТД е уговорено по-високо обезщетение от уреденото в чл. 222, ал. 3 КТ, ищецът следва да е синдикален член и/или да се е присъединил към този КТД.

Ищецът носи доказателствената тежест (т.е. процесуалното задължение) да установи пълно и главно посочените материални предпоставки, а ответника, че е заплатил обезщетението в пълен размер.

Спорното материално право за претендираното обезщетение за неизползван платен годишен отпуск е обусловено от проявлението в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): **1.** между страните да е било налице трудово правоотношение, което да е прекратено; **2.** ищецът да е имал право на платен годишен отпуск за съответната година, които да не е ползван; **3.** работодателят да не е заплатил обезщетението при прекратяване на трудовото правоотношение. Първите две материални предпоставки следва да бъдат доказани от ищеца, а третата от ответника.

Между страните не спори, поради което с доклада по делото на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК е обявено за безспорно, че: **1)** за периода 16.05.2019 г. до 19.07.2023 г., страните се намирали в трудово правоотношение, което било възникнало въз основа на трудов договор към който имало и множество допълнителни споразумения – за длъжността „машинист ПСМ-общ работник“; **2)** ищецът е за посочения период е изпълнявал надлежно трудовите си задължения; **3)** с акт за прекратяване на трудовия договор № 175/14.07.2023 г., трудовото правоотношение е било прекратено на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 КТ; **4)** за процесния период е имало сключен КТД с работодателя, който КТД е имал действие по отношение на ищеца.

Обявените за безспорни обстоятелства по делото се подкрепят и от писмените доказателствени средства, които настоящият съдебен състав кредитира.

Приложен е Акт за прекратяване на трудов договор № 175/14.07.2023 г., като се установява, че процесното трудово правоотношение е било прекратено на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 КТ. В акта (с характер на заповед на работодателя) е отразено, че ищецът има право на обезщетения по чл. 222, ал. 3 КТ и чл. 224, ал. 1 КТ. Тези изявление на работодателят представляват по своята правна същност извънсъдебно признание на факти по смисъла на чл. 175 ГПК. А извънсъдебното признание на факти е едно от най-сигурните доказателствени средства в граждански процес, което преценено в съвкупност с останалите доказателствени средства, води до изясняване на действителното фактически и правно положение между страните – арг. чл. 175 ГПК и чл. 10 ГПК.

От Удостоверение от 22.11.2023 г. се установява, че ищецът е бил член на синдикална секция „Подкрепа“ на ФСИБ от м.01.2021 г. до 18.07.2023 г.

Приложен и неоспорен по делото е Отраслов колективен трудов договор от 05.11.2020 г. за отрасъла строителство, строителна индустрия, благоустройство, проектирането, инвестирането между Камара на строителите в България от една страна, в качеството на работодател и Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – „Подкрепа“, Федерация на независимите строителни синдикати към КНСБ от друга страна, в качеството на синдикати. По клаузите по договора се установява, че страните са договорили следното:

- в клаузата на чл. 12 е уговорено, че работодателят и синдикатите, страни по ОКТД, се споразумяват, че минималното месечно трудово възнаграждение за отрасъла се определя на база на минималната работна заплата за страната, завишена с коефициент от 1.25;

- според уговорката на чл. 13, ал. 1 и ал. 2 от ОКТД работодателят и синдикатите на ниво предприятие не могат да договорят по-ниски минимални месечни трудови възнаграждения по категория персонал от определения в Приложение № 1 към ОКТД. В КТД на предприятията могат да се договарят по-високи стойности на минималното месечно трудово възнаграждение, както и по-високи коефициенти, различни от Приложение № 1 към ОКТД;

- съгласно чл. 21 от ОКТД, при всяко изменение на размера на МЗР в страната, работодателят се задължава да преведе от същия месец договорените трудови възнаграждения в съответствие с решението на национално ниво и при условията на чл. 12 и чл. 13 от ОКТД;

- в клаузата на чл. 25, ал. 2 ОКТД е договорено, че минималният размер на допълнителното месечно трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит е по – 1,2 % за всяка година трудов стаж и професионален опит, при условие, в което работника или служителят е ангажиран и реализира отчисления; а) за фонд „ПОК“, съгласни чл. 83 ОКТД, б) за фонд „ПКДТА“, съгласно чл. 107 ОКТД, в) отчисления за всеки фонд се равняват на не по-малко от 1 лев на месец. – 1,0 % за всяка година трудов стаж и професионален опит, при условие, в което работника или служителят откаже да ангажира отчисления: а) за фонд „ПОК“, съгласни чл. 83 ОКТД, б) за фонд „ПКДТА“, съгласно чл. 107 ОКТД.

От Колективен трудов договор от 20.12.2022 г., сключен между „ВИК“ ЕАД от една страна, в качеството на работодател и Синдикална секция „Подкрепа“, член на Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – „Подкрепа“, в качеството на синдикат се установява, че страните са договорили следното:

- в клаузата на чл. 7 е предвидено, че минималното месечно основно трудово възнаграждение при работодателя се определя на база на минималната месечна работна заплата за страната завишена с коефициент $K=1,40$.

- според договорката на чл. 8, ал. 1 и ал. 2, минималните месечни основни трудови възнаграждения по категории персонал в съответствие с НКП се определят коефициенти към минималното основно трудово възнаграждение при работодателя, съгласно уговореното и посочено в КТД. Индивидуалните трудови договори на работниците и служителите не могат да съдържат по-ниски основни трудови възнаграждения по категория персонал от определения по ал. 1.

- съгласно уговорката в чл. 12 от КТД, при финансови затруднения работодателят и при добросъвестно изпълнение на трудовите задължения от работника или служителя, ежемесечно се гарантира изплащането на не по-малко от 60 процента от договореното основно трудово възнаграждение на работника или служителя, но не по-малко от минималното трудово възнаграждение за съответната категория персонал, съгласно чл. 8, ал. 1 от КТД. Разликата до пълния размер до договореното индивидуално трудово възнаграждение остава изискуема и се заплаща допълнително в рамките на три месеца, заедно със законната лихва.

Съгласно правилото на чл. 20 ЗЗД, при тълкуването на договорите трябва да се търси действителната обща воля на страните. Отделните уговорки трябва да се тълкуват във връзка едни с други и всяка една да се схваща в смисъла, който произтича от целия договор, с оглед целта на договора обичаите в практиката и добросъвестността.

В правилото на чл. 57, ал. 1 КТ е прието, че колективният трудов договор има действие спрямо работниците и служителите, които са членове на синдикалната организация - страна по договора. В случая с оглед отделеното за безспорно и предвид събраните по делото доказателства, съдът счита, че трудовите отношения между страните са били предмет и са били обхванати от колективното трудово договоряне.

Прието и неоспорено е заключението на ССЧЕ от което се изяснява, че за периода м.01.2021 до м.06.2023 г. БТВ на ищеца е вариало (вкл. с оглед ОКТД) от 1504,60 лева до 2842,47 лева, като експертът е направил извод, че разликата в трудовото възнаграждение е в размер на 3351,53 лева, за което е начислена лихва в размер на 120,91 лева за периода от 15.12.2023 г. до 18.03.2023 г. Вещото лице е посочило, че обезщетението по чл. 222, ал. 3 КТ е определено в размер на 4620,32 лева, при дължима сума от 5684,94 лева, тоест разликата е

в размер на 1064,62 лева. Уточнено е, че обезщетението по чл. 224, ал. 1 КТ следвало да се изчисли на базата на БТВ в размер на 2842,47 лева, поради което разликата с изплатената сума и дължима такава била в размер на още 159,69 лева. Изяснен е вариант на заключението, който е съобразен с индивидуалния трудов договор.

Съдът, като извърши преценка на заключението на ССЧЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да го кредитира, като с оглед отделеното за безспорно и останалите доказателства по делото е необходимо да се даде вяра на заключенията на вещото лице във варианта за наличието на КТД. Този извод на съда е обусловен от обстоятелството, че експертът е представил обективно, компетентно и добросъвестно заключението си. Като по делото липсват доказателства, че вещото лице е заинтересовано от изхода на правния спор или е недобросъвестно.

С оглед събраните по делото доказателства и заключението на ССЧЕ, съдът счита, че претенцията за разликата за незаплатените трудови възнаграждения е в размер на 3351,53 лева, като за разликата до пълния предявен размер на 3380,59 лева, претенцията следва да бъде отхвърлена. В случая между страните няма спор, че ищецът е полагал труд, за което и ответника му е заплащал трудовото възнаграждение. Единственият спор между страните се концентрира върху факта за размера на възнаграждението. Тоест, с плащането на трудовото възнаграждение, макар и неправилно изчислено ответника е признавал по смисъла на чл. 175 ГПК, че ищецът е извършвал работата, която е уговорена. Следователно, претенцията трябва да бъде уважена частично.

По отношение на претенцията по чл. 222, ал. 3 КТ, съдът намира, че с Акт за прекратяване на трудов договор № 175/14.07.2023 г. работодателят е признал извънсъдебно по смисъла на чл. 175 ГПК, че ищеца има право на обезщетение.

Съгласно разпоредбата на чл. 222, ал. 3 КТ, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основаниято за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е придобил при същия работодател или в същата група предприятия 10 години трудов стаж през последните 20 години - на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Обезщетение по тази алинея може да се изплаща само веднъж.

С оглед признанието на ответника и останалите доказателства по делото, които са в подкрепа на извънсъдебното признание (арг. чл. 175 ГПК) – заключението на ССЧЕ, съдът намира, че са налице всички материални предпоставки, поради което претенцията следва да бъде уважена в пълен размер.

На следващо място, отново предвид извършеното извънсъдебно признание и заключението на ССЧЕ, съдът намира, че безспорно на ищеца се дължи обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ. В случая спорът за това се концентрира върху размера на дължимото обезщетение, което се определя на базата на последното БТВ. При това положение, настоящата съдебна инстанция счита, че претенцията е основателна в цялост, поради което следва да бъде уважена.

Неоснователни са съображенията на ответника, че възнаграждението се определяло единствено по воля на страните. Логиката на колективното трудово договаряне било на ниво предприятие, било на ниво сектор или бранш е да се постигнат еднакви и по-добри условия за работниците или служителите. След като работодателят – ответник не спори, че е налице КТД, съответно, че ищеца е страна по него, то се прилагат по-благоприятните условия на КТД, независимо от индивидуалния трудов договор или условията по него, респ. допълнителните споразумения, които са в ущърб на работника или служителя – арг. чл. 50, ал. 2 КТ.

Доводите на ответника развити в устните състезания, съдът намира, че са преклудирани, тъй като се касае за материални възражения – арг. чл. 131 ГПК, във вр. чл. 133 ГПК. Въпреки това трябва да се отбележи, че след като едно лице е назначено на съответна позиция, независимо дали е трудоустроено или не, то има всички функции за съответната длъжност. Дали работодателят ще му възлага задачи или не, съответно кои функции ще ползва и възлага на съответния работник или служител е без значение от трудовоправна гледна точка, доколкото това касае организационната дейност на работодателя. Това обаче не може да е причина за изменение на трудовото възнаграждение, нито може да се възприеме и теза, че трудоустроеното лице (за което по делото няма доказателства) може да получава по-малко възнаграждение от предвиденото именно поради факта на трудоустрояването, което практически е форма на пряка дискриминация в трудовото право, което е забранено – арг. чл. 8, ал. 3 КТ.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендират разноски разполагат и двете страни.

Ищецът е поискал присъждането на деловодно разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК с оглед уважената част от исквете следва да му се присъди сумата от 745,27 лева, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Ответникът е поискал присъждането на деловодни разноски, поради което съобразно отхвърлената част от исквете и на основание чл. 78, ал. 3, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП следва да му бъде присъдена сумата от 0,63 лева, представляващи юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

С оглед правилото на чл. 78, ал. 6 ГПК ответника следва да бъде осъден да заплати по сметка на Софийският районен съд сумата от 679,74 лева, представляващи деловодни разноски и дължими държавни такси за първоинстанционното производство.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ВИК“ ЕАД, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: гр. **да заплати на** Д. Б. Д., ЕГН:, с адрес: гр., на основание чл. 128, т. 2 КТ, чл. 222, ал. 3 КТ и чл. 224, ал. 1 КТ, **сумата от 3351,53 лева**, представляващи незаплатена дължима част от трудово възнаграждение по трудов договор и Отраслов колективен трудов договор от 05.11.2020 г. и Колективен трудов договор от 20.12.2022 г. за периода м. 01.2021 г. до м.06.2023 г., както и **сумата от 1064,96 лева**, представляващи незаплатена част от обезщетение при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е придобил при същия работодател или в същата група предприятия 10 години трудов стаж през последните 20 години - на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца, както и **сумата от 159,69 лева**, представляващи незаплатена част от обезщетение за неизползван платен годишен отпуск в размер на 6 дни за 2023 г., **ведно** със законната лихва върху главниците от 15.12.2023 г. до окончателното плащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за незаплатената част от трудовото възнаграждение за **разликата над 3351,53 лева до пълния предявен размер от 3380,59 лева**.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК „ВИК“ ЕАД, ЕИК: **да**

заплати на Д. Б. Д., ЕГН: ***, сумата от 745,27 лева, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.**

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП ВИК“ ЕАД, ЕИК: **да заплати на Д. Б. Д., ЕГН: *****, сумата от 0,63 лева, представляващи юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.**

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК „ВИК“ ЕАД, ЕИК: **да заплати по сметка на СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД, сумата от 679,74 лева, представляващи деловодни разноски и дължими държавни такси за първоинстанционното производство.**

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийският градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____